«ՊՐԱԳԷՆ ՁՕՃՈՒԳԼԱՐԸ ՊԱՆԱ ԿԷԼՄԷՃԷ։» ՂՈՒԿ · ԺԸ · 16։

ՃԻԼՏ ԺԳ· ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՅՈՒԼԻՍ 1, 1884 Ն՝· 7

ԱԹԷՇ ՏԷՐԵԱՍԸՆՏԱ ՍԷՅԵԱՀԱԹ

ԱԹԷՇ ՏԷՐԵԱՍԸՆՏԱ ՍԷՅԵԱՀԱԹ

Կէճէ վագրթ հավատա միլ-եօնլարճա ամէէշ պէօճէյի պու-լունտուղու սըրատա պիր օվա-տան կէչմէք գարատա եօլճու-լուգ էտէն իչիւն կիւղել պիր մէնզարէ տիր։ Տէնիզտե եօլ-ճուլուգ էտէնլէր պաղէն էօյլէ պիր մէնզարէյէ թէսատիֆ է-տերլէր քի պունուն միսլի գա-բատա ասլա կէօրիւլմէզ, չէօյլէ քի տէնիզին եիւզիւ եանը յօր կիպի կէօրինիւր։ Պունուն սէ-պէպի ամէէշ կիպի գըրմըզը օ-լուպ սատե կէօզ իլէ կէօրիւ-լէմէյէն միլեօնլարճա ուֆաղ ուֆաղ պալըգլար սըր։ Ինկ-լիզ ըէհապինինէն պիրի Հին-տիսթան օգիանսունտա եօլ-ճուլուգ էթմէքտէ իքէն, պիր կէճէ կէմինին իչինտէն կէչտիյի ամէէշ տերեասընը սէյր էթմէք իչիւն կիւվերթէյէ տավէթ օ-լունտու։ Գուպպէյի ասիման-տէ այ կէօզիւքմէյիպ կիճէ գա-բանլըգ իտի իսէ տէ, կիւն-տիւզ կիպի այտընլըգ իտի։

Կէմինին հէր հանկը թարա-ֆընտան, եանի էօնտէն, ար-գատան, իսթիւնտէն վէ եան թարաֆլարընտան պագըլսա, տէնիզին եիւզիւ կէօզիւն ա-լրպիտէյի գատար եանը յօր կիպի կէօրինիւր իտի։ Բահի-պի միմանէլէյ անիտէ գամա-բասընա էնիպ, եաղըլարը ու-ֆաղ պիր Փիթապը մուդատ-տէս կէթիրէրէք եիւքսէք սէսլէ օգումաղա պաշլատը։ Արգա-տաշը տէտի քի «Կէմի սաաթ-տա օն միլ գաթ էթմէքտէ օլ-տուղու հալտէ պիր սաաթտան պէրու տուր քի մէղքիւր ամէէշ տերեասընտան կէչմէքտէ տիր։» Բահիպ պու ղարիպ ալամէթին իլմճէ սէպէպինի պուլմադ իս-թէյիպ, մեղքիւր ամէէշ տեր-եասընտան կէմիյէ պիր գօվա սու ալար, վէ սույուն իչինտէ ամէէշ փարչալարը կիպի ու-

ֆաղ ուֆաղ ճիսմէր կէօրիւպ պուն-լարտան պիր գաչ թանէսինի փար-մաղընին ուճույլա ալարաղ պիր ճամ իւզերինէ գօտու, վէ ֆէրտասը սապահ ճամին իւզերինտէ նօղթա կիպի ուֆաղ ուֆաղ լէքելեր կէօրտիւ։ Պու լէքելերէ փէրտահսրզ ճամ իլէ պաղտըղընտա, հէր պիրինին, էօրմիւշօրտուղու հալտէ, տէնիզ թէքելերի չէքլինտէ զայէթ ուֆաղ պալըգ օլտուղունու միշահէտէ էյլէտի։ Բահիպի միւմիլէյհ պունլար-տան պիրիսինին թասվիրինի պէօյիւք գըլթատա օլարաղ չըգարտը։ Ցէնիզի թէնվիր էտէն սայիր չէքլ հաշարաթ պուլունուպ պուլունմատըղընը պիլմէզ իտի, անճաղ քի օլ կէճէ օգիանոսու աթէշ տէրեասընա թահվիլ էտէն հա-շարաթ ֆիլ հաղիգէ պաշ, պաճաղ վէ փարլաղ ճէսէտլերի իլէ տէնիզ թէ-քելերինէ միշապահ ուֆաղ ուֆաղ պալըգլար իտի։

ԱԼԼԱՀԸՆ ՀԻՄԱՑԷՍԻ

Պունտան պիր գաչ սէնէ մուգատ-տէմ էն պէօյիւյիւ տօգուզ վէ տի-կերլերինին հէր պիրի պէշ եաշընտան աշաղը պուլունտուղու հալտէ ճիւմէսի ալթը չօճուգ օլարաղ ին-կիլթերրա շէհրլերինտէն պիրինին սա-հիլինտէ օյնամաղտա իտիլէր։ Պուն-լար սահիլտէ պուլունան պիր քիւչիւք սանտալ իչինէ կիրիպ օյնամաղտա, կիւլիւշմէքտէ վէ էյլէնմէքտէ իքէն, էօթէտէն եարամազ պիր չօճուգ կէ-լերէք, դայըգտա օլան չօճուգլարընը ֆէրեատընա դուլաղ ասմայարաղ սան-տալը տէնիզէ իթի վերտի։

Մէգքիւր չօճուգլարընը վալիտէյնի պու վագատատան խապէր ալըբ ալմազ հիսս էթտիքլերի տերունի գասավէթլերինի թարիֆ էթմէք ղայրի միւմքին տիր։ Կէճէ եաղլաշմաղտա օլուպ, չօճուգ-լարը պուլմաղ իչին հէր նէ գատար սանտալլար իլէ տէնիզին հէր թարա-ֆընա ատէմ սէվգ օլունտու իսէ տէ, հիչ պիր խապէր ալընամատըղընտան, վալիտէյնին տերունի գասավէթլերի գաթի իւմիտէ թէպտիլ օլմաղա պաշ-լատը։

Էրթէսի սապահ էրքէն ճիվարտա օլան պիր պալըգճը սանտալընտան տէնիզ իւզերինտէ կէօղիւնէ պիր շէյ իլիշմէսի իւզերինէ եաղընա վարաբ-ղընտա, նէ՞ կէօրսին. գուշլար եու-վալարը իչինտէ եաթարգլարը կիպի, չօճուգլարընը ճիւմէսի տախի սանտալ-տա պիրի պիրի եանընտա եաթմաղտա իտի։ Պու չօճուգլարը քի՞մ հըֆզ էթտի։ Ճիւմէյի հըֆզ էտէն Ալլահ պու չօճուգլարը հըֆզ էթմիշ իտի. էվվէթ, Օ պու քիչիւք չօճուգլարա թաթլը պիր ույգու պախշ էթմէքլէ օնլարընը գօրգու վէ իղթիրապլարընը ունութտուրմուշ, վէ կէօղիւնիւ օն-լարընը իւզերինտէն ասլա գալըբրմա-մըշ իտի։

Պալըգճընընն սէսի պունլարը ույան-տըրտը։ Չօճուգլարատան էն պէօյիւյիւ քէնտիլերինէ վագի օլանը հիքեայէ էթտի։ Պալըգճը չօճուգլարը քէնտի սանտալընա ալըպ օնլարա եէմէք վեր-տի, վէ օնլարը էվվէրինէ կէօթիւրէ-ճէյինի վատ էտէրէք գալպերինի միւսթէրիհ գըլմը։ Չօճուգլար լիման-տան պիր գաչ սաաթ ուղաղլաշմըշ իտիլէր։ Էյլէտէն իւչ տէօրթ սաաթ սոնկրա սահիլտէն պագանլար սան-տալը վէ օնա պաղլը տիկէր պիր սան-տալը կէօրիւպ, տիւրպին վասիթասը իլէ զայպ օլան սանտալ օլտուղունու կէօրտիւլէր։ Ամէպա չօճուգլար սան-տալտա՞ մը իտիլէր։ Վալիտէ վէ փէ-տերլերի, վէ չօճուգլարա տօղրու չէվգ ու մուհապպէթլէ գալպերի չըրփը-նան քիմսէլեր իչին պու տագիգ էլեր նէ՞ տէհշէթլի իտի։

Սանտալ ահէսթէ ահէսթէ սէս եէ-թիշէպիլիր տերէճէսինտէ սահիլ եաղ-լաշար։ Պալըգճը, «ճիւմէսի տէ սաղ սելիմ տիրլեր» տէյիւ պաղըրտը։ Պու սէս պիւթիւն պիրիքմիշ օլան զալա-պալըղա աքս էթտի։ Չօգլար պաշ-լարընը էյիպ շաալըգլարընտան աղլա-

ՄՕՆԿՕԼՖԻԷ ՊԻՐԱՏԵՐԼԷՐ

մաղա պաշլատըլար։ Դարբըլար քէնտի քէնտիլերինի ունուտուպ սոն տէրէճէ մէսերրէթլերինտէն նէ՞ էտէճէքլերինի շաշբրտըլար։ Էվվէլքի կէճէտէ չօ-ճուգլարը պէյա ու թէհլիքէտէն հըֆզ ու հիմայէ էթտիյի իչիւն սըրագը տէ-րուն իլէ Ալլահա թէշէքքիւր տուա-լարը արզ օլունտու։

Սէվկիւլիւ չօճուգլար, պու չօճուգ-լարընն պէօյլէ աղիմ պիր թէհլիքէ-տէն խէլաս պուլտուգլարը իչիւն թէ-շէքքիւր տուալարը արզ օլունմասը պէլքի սիզէ օլ գատար կիւճ պիր շէյ կէօրիւնմէզ։ Լաքին պիզիմ տախի Ալլահա հէր կիւն թէշէքքիւր տուա-լարը թագտիմ էթմէյէ սէպէպիմիզ վար տըր։ Ամէպա բահիմ Ալլահ քէնտի իրահի վէ գաաիր էլինի իւզէ-րիմիզտէն պիր տագիգ գալաբրսա, հէլաք օլաճաղընընզը չօգ տէֆա ու-նութմամըշսընըզ։ Ամէպա թէճրիպէ, սըզլէթ վէ դասավէթ սիզէ եաղընն օլտուղունու, վէ Ալլահ սիզի սէվտիյի իչիւն պիր չօգ պէրէքէթլէր թէմէթ-թիւ էթտիյինիզի ունութմայօր մու-սունուզ։

Չօճուգլարընն զայպ օլուպ պուլուն-մալարը հիքեայէսի չօգ թէէսիրլի տիր։ Լաքին էյ պու հիքեայէյի օգույան սէվկիւլիւ չօճուգ, էյէր պիր աղ տիւ-շինսէն, գալպինտէ Ալլահա տօղրու շիւքրանիյէթ փէյատա օրմասը իչիւն պու կիպի զարիպ վէ միէսսիր հի-քեայէլեր արամաղա հաճէթ օրմատը-ղընը կէօրէճէքսին։ Պու շիւքրանիյէթ գալպինտէ իյէրի կէլմէսի իչին էթ-րաֆընտա պիր չօգ մուճիպլեր վար տըր։ Օնլարդան պէրի չէմտի սերդէսն սեր-պէսն ընէնէֆֆիլ-ս էրմէդտի օլտու-ղունտան հավա տըր։ Պու մուճիպլերին քեաֆֆէսի Ալ-լահընն հիմայէ վէ մուհապպէթինին է-սէրլերի տիր։

* * *

ՊԱԼՕՆԸՆ ԻՃԱՏԸ

Հավատա եօլճուլուգ էթմէք իճատը իլք ակֆա օլարաղ պունտան եիւզ սէնէ մուդատատէմ ճէնուպի Ֆրանսա-տա պիր թագըմ իլէմա հուզուրուն-տա մուվաֆֆաղիյէթլէ թէճրիպէ օ-լունտու։ Պիր պալօն ուչարաղ պու-լի թլարտան եօղտրը չըգըպ, սէյրինէ տուրան պէօյիւք պիր իղտիհամը հայ-բէթտէ պըրաղտը։ Պալօնը իճատ է-տէնլեր Ստեփան վէ Ժոզէֆ Մօնկոլ-ֆիէ նամընտա իքի պիրատէրլեր օ-լուպ, պունլարըն թէչէպպիւս էթ-տիքլերի շէյ պըրֆ պիր թէճրիպէ-տէն իպարէթ օրմայըպ, իլմէն գա-պուլ օլունմուշ էսաս իւզերինէ միւպ-թէնի պուլունմաղտա իտի։ Պու իքի կէնճ գարնտաշլար թարիխի թապի-յէ վէ ֆէնընի քիմեայա աշինա օլուպ, հավատա եօլճուլուգ էթմէք ֆէնընի-տէն պահս էտէն քիւթուպ վէ բէտա-լէլերտէ պու պապտէ էտիլէն միւթէ-ատտիտ թէճրիպէլերտէն պիր սէմէ-րէ հասըլ օրմատըղընը օգումուշ ի-տիլեր իսէ տէ, քէնտի գարտէի էտա-սիէլերինէ նէզարէն, պիր պալօն նի-զամը տարէսինտէ եատըրպ շիչի-ռիլտիքտէ նասիլ մուվաֆֆաղիյէթ օ-լաճաղընա էմին իտիլեր։

Մօնկոլֆիէ պիրատէրլերին սանաթը քեաղրտա իմալ էթմէք օլուպ, պու սանաթրն ալաթլարը քէնտիլերէ փէ-տերլերինտէն միրաս գալմըշ օլտու-ղունտան, էվվէլա քեաղրտատան պիր պալօն եատրպ, օգոնէն կաղ իլէ տօլ-տուրտուրար իսէ տէ, կաղ պալօնրն տէլիքլերինտէն ուչմաղա թէճրիպէ-լերինտէ մուվաֆֆաղիյէթէ նայիլ օ-լամատըլար։ Պատէհու պալօնը տիւ-ման իլէ շիշիրմէյի թասմիմ էտիպ, ալթ թարաֆընտա տէլիյի պուլունան իփիքտէն մամուլ պիր պալօնու եա-նար քեաղրտա իւզերինէ թուռթտու-լար։ Պալօն հավանրն ըսընմասըյլա եանան քեաղրտատան շիշմէքլէ եօղա-ըը չըգմայա պաշլայըպ, եէթմիշ պէշ այագ եիւքսէքլիքտէ տուրտու վէ պա-տէհու եավաշ եավաշ աշաղը էնմէյէ պաշլատը։ Իշպու թէճրիպէտէն պիր տերէճէյէ դատար մանթլուպ օլան նէ-թիճէ հասըլ օլտու։ Պատէհու մեր-դուման պիրատէրլէր պէղտէն պէօ-յիւք պիր պալօն եատրպ, իչ թարա-ֆընը քեաղրա իլէ դափլատըլար։ Պա-

լոն թէքբար ամէշ իւղերինէ թու-թունլուպ տիւման վէ ըսընմըշ հավա իլէ տօլտու, շէյլէ քի անճագ իւշ ա-տէմ պալոնու զապթ էտէպիլտիկեր։ Պալոն սալը վերիլտիքտէ սիրամիլէ եօդարը չէրգըպ նապէտիա օլտու։ Պու իճատան հավատիսի սակը շէհրլերէ շաի օլմաղլա, իքի պիրատերլեր եէնի պիր թէճրիւպէ էթմէք իչին հիւ-քիւմէթ թարաֆընտան տավէթ օլու-նուպ, 1783 սէնէսի սեպտեմբեր այը 19 ընտա Վէրսայլ սէրայը փիշկեահրն-տա եէնի պիր թէճրիւպէ տահա էթ-տիկեր։ Պալոնրն ալթընտան ասըլը օլան պիր սեփէթէ պիր դոյուն իլէ պիր խօրօս վէ պիր տէ էօրտէք դոնուլ-տու։ Պու պալոն օլ անէտէք եավը-լանարրն էն պէօյիւյիւ օլտպ, եէթ-միշ պէշ այադ եիւքսէք վէ դըրդ իչ այադ էնինտէ իտի։ Պալոնը էօյլէտէն եարըմ սաաթ սոնրա շիշիրմէյէ պաշ-լանըլըպ, օն պիր տադիդէտէ պալոն շիշտի, պու սըրատա իտիլերի քէստի-լեր, վէ պալոն սեյիրճիլերին պատի մէսէրրէթի օլտուղու հալտէ եիւք-սէլմէյէ պաշլայըպ, պին պէշ եիւղ ա-յադ եիւքսեյէ վասըլ օլտուգտան սոնրա, չրդարդը մահալին իքի ֆար-սախ էօթէսինտէ էնտի։ Ցերունինէ դոնուլան հայվանլարա պիր կէօնա խասար վագը օլմամըշ իտի, շէյլէ քի պալոն դարայա տիշտիւքտէն սոնրա դոյուն սեփէթտէն չրդրպ օվատա օթ-լանմայա պաշլատը։ Իքի պիրատերլեր իչպու մուվաֆֆագիյէթտէն ֆէվդէլ-զայէ մէճնուն ու մէսրուր օլուպ, ի-ճատքերտելերի օլան պու պալոն վա-սըթասըյլա, հավանրն հէր թարա-ֆընտա վէ էն եիւքսէք դըթալարրն-տա աքսի ճիհէթէ տօղրու հարէքէթ էթտիքլերի հալտէ պիրի պիրի իւղե-րինտէն ըիւղկեար ադընթըլարը կէշ-տիյինի անլատըլար։ Պու խուսուս մուախխարէն հավատա վուգու պու-լան սայիր սէյեահաթլարրա տախի թատտիգ օլունմուշ տուր։

Յովսէփ նոյեմբեր այը 21 ինտէ տա-հա դուվէթլի վէ տահա գօլայ դուլ-լանըլըը պիր պալոն եափրպ, հէման թէքմիլ Փարիս էհալիսի պու պալո-նրն թէճրիւպէսինտէ հաղրը պուլուն-տու։ Պու ատֆա պալոն, պէրատլեր-լերինճէ դումա տօլու պիր սոֆրա ի-լէ ամէշի թուքուշտուրմագ իչին պիր միգտար սաման պուլունտուղու հալտէ, Ֆրանսա օրտուսու ղապիթա-նընտան Ա.Բլանտի մարքիզի իլէ թա-պիէյունտէն Փիլատրը տը Ռոշիէ նամ կէնճի կէօթիւրէճէք իտի։ Պէօյլէճէ պու իքի շէճի սէյեահլար պալոնա պինտիքտէն սոնրա իտիլեր քէսիլտի, պալոն իսէ հավատա եիւքսէլիպ պու-լութլարրն եօդարըսընտա պիր նօգթա կիպի կէօրիւնիւր իտի. պու սըրատա պալոնրն պէղի աչըլըպ տէրունինէ ամէշ կիրմէքլէ կիւճ իլէ ամէշի սէօ-յունտիւրէպիլտիկեր. պալոն տախի եավաշ եավաշ աշաղը էնմէյէ պաշ-լատը։ Իչպու սէյեահաթ եիրմի պէշ ադիդէ տէվամ էթտի։ Մէրդուման սէյեահլար օլ վագթըն դահրամանլարը ատտ օլունուպ, հէր թարաֆտա լիսանէն վէ թահրիրէն պունլարրն շէ-ճատթ վէ պիվէրվա ճէսարէթի նադլ ու հիքեայէ օլունուր իտի։ Պալոնուն միւճիտալերի օլան Մոնկոլֆիէ պիրա-տերլեր Ֆրանսա հիւքիւմէթինտէն իճ-թիխար նիշանլարրնա վէ մատաթա

ՊԱԼՈՆ

նայիլ օլտուգլարը կիպի, եէնի թէճ-ըիւպէլեր իչիւն վուգու պուլաճագ մէսարիֆաթա հատ օլունմագ իւղրէ թահթը էմրլերինէ դըրդ պին ֆրանդ վաղ օլունտու։

Թուսուսիյլէ մուհարէպէ էսնասընտա պալոնա եօլճուլուգ էթմէք իչիւն եիւղ սէնէտէն պէրու թէճրիւպելեր էտիլմէքտէ իսէ տէ, պու թէճրիւպե-լերտէն մանթլուպ օլան նէթիճէ հա-սըլ օլամայըպ, Մոնկոլֆիէ պիրատեր-լեր պալոն ֆէննինի նէ հալտէ պըրագ-տըլար իսէ, պու կիւնքի կիւն տախի հէման այնի հալտէ պուլունմագտա տըր, շու դատար քի շիմտի պալոնու շիշիրմէք իչիւն կաղ իսթիմալ էտի-լիյօր։

Շիմտիյէ դատար պալոն անճագ 37,000 այադ եավսա եէտի միլ եիւ-սէյէ չրդապիլիպ, պու դատար եիւք-սէյէ չրդանլար իսէ 1862 սէնէսի սեպտեմբեր այը 5 ինտէ Կլէշեր իլէ Ֆօքսվէլ օլմուշ տուր։

ՄԷՐՀԱՄԷԹՍԻԶ ՊԻՐ ՁՕՃՈՒԳ

Ցակոբ նամընտա պիր չօճուգ դուշ եուվալարը արայըպ պուլմագտան ղէվդ տույուպ, դուշ եումուրթասը պուլ-տուղունտա դըռար, վէ հէնուզ գօ-լըշդայա օթուրմուշ օլան ուֆաճըգ դուշլարը եուվալարընտան տիշարը ա-թար, շէյլէ քի պիշարէլեր եա տիւշ-տիւքլերի սըրատա թէլէֆ օլուրլար վէ եախօտ ամլըգտան էօլիւրլեր իտի։ Ցակոբուն փէտերի չօգ տէֆա մերգու-մու իչպու մերհամէթսիզ հարէքէթին-տէն տօլայը ադարլայըպ, "Հայվանլարը բահաթսըզ էթմէքլէ սէֆա տույանլար մերհամէթլի եիւրէյէ մալիք օլմատըգ-լարընը վէ քէնտի հէմճինսլերինին սէ-ֆալէթ ու մուսիպէթլերինէ պիդայտ պուլունտուգլարընը կէօսթէրիրլեր" տէր իտի։

Պիր կիւն Ցակոբ հէնուզ քէնտի դանատլարընը թէճրիւպէյէ պաշլա-մըշ օլան պիր թագըմ ուֆաճըգ դարա թավուգլարրն կէօղլերինէ տիքէն սօգարագ կէօղլերինի քէօր էթմէքլէ վէ պիշարէլերին գօշմայա վէ ուշմայա չալըշըպ տէ մուվաֆ-ֆագ օլամատըգլարընը կէօրէրէք էյլէնտիյի սըրատա վալիտէսի իւս-թէ կէլիպ, կէօղլերինտէն եաշլար ադրատարագ, "Դվլատըմ, պու մեր-համէթսիզ թապիաթընտան վաղ կէչմէղսէն, Ալլահրն խըշմընա օղ-լայաճագսրն" տէտի։

Պիր փաղար կիւնիւ Ցակոբ քիկի-սէյէ կիտէճէք եէրտէ օրմանա կի-տեր։ Եիւքսէք պիր մէշէ աղաճրն թէփէսինտէ պէօյիւք պիր եուվա կէօրիւպ աղաճրն թէփէսինէ չը-դար վէ պաշլար օրատա պուլտու-ղու ճիւմլէ դուշլարը տիշարը ամ-մայա։ Տիկէր պիր եուվա պօղմայա հաղըրլանմագտա իքէն, փարալայըճը վէ տէհշէթլի դուշլարտան մատուտ օլուպ եավրուլարը իչիւն եէյէճէք պուլմաղա կիթմիշ օլան դուշլարրն փէտեր ու վալիտէսի Ցակոբուն իւ-ղերինէ հիւճում էտերլեր։ Մերհա-մէթսիզ չօճուգ տէհշէթէ տիւշար օ-լարագ ալէլճէլէ աղաճտան էնմէք իսթէյիպ, աշաղը տիւշմէմէք իչիւն իքի էլլերիյլէ աղաճրն տալլարընը թուքտուղու վէ պէօյլէճէ քէնտույի միւտաֆտայա միւդթէտիր օլմատըգը սըրատա դուշլար մերդումուն կէօղ-լերինի դաղալայարագ օյտուլար։

Ցակոբ քէօր օլտուգտան պաշդա պիւթիւն միւտտէթի էօմրինտէ սէ-ֆիլ օլտու։ Վալիտէյինինն վէֆաթրն-տան սոնրա էթմէք թէտարիքի իչիւն տիլէնմէյէ պաշլատը, հաթթա թէրքի վաթանա մէճպուր օլտու։ Ցակոբուն օլ տէրէճէ մերհամէթսիզ օլտուղու-նու պիլէնլեր մերդումու ամբմաղլար իտի։ Ցակոբ պաշընա կէլէն ֆէլաքէ-

թի Ալլահը պիր ղաղապը ատա էտ-ըէք, պատիւ թէէսիւք օլան սերկիւ-ղէչթինի, քէնտի էօրնէյլինտէն նասի-հաթ ալմալարը իչիւն, քէնտիսինի աճըյարագ սատագա վերէն չօճուգ-լարա հէր ան ճագլ ու հիքեայէ է-տէր իտի։

Պաղէճիք

* * *

ՍԻՆՃԱՊ

Մէղքիւր նէճիպ հայվանճըդ թիւր-քիատա քէսրէթ իւզրէ պուլունմայըպ, անճագ Ամերիգատա պունուն էնվայի ճինսլէրի, մէսէլա գըրմըզը, պուղտայի վէ սիյահ ըէնքլիէրի վար տըր։ Սին-ճապ ֆընտըդ վէ պուղտայ եէյիպ, եու-վասընը աղաճ գօվուգ-ըրընտա եախօտ տալ-լար իւզերինտէ եափար։ Եավրու օլտուղու վա-գըթ ինսանա չափուգ ալըշըպ չօճ ուգլարըն սէվկիւլիւսիւ օլուր։ Ա-մերիգա օրտուսու զա-պիթանընտան պիրի իշ-պու հայվանճըդ հադ-ըընտա չէօյլէ եաղմըշ տըր.

“Պիր կիւն խըզմէթ-քեարըմ սու ալմագ ի-չիւն չէշմէյէ կիթթի-յինտէ, եիւքսէք պիր աղաճ իւզերինտէ մէղ-քիւր հայվանըն եուվա-սընը կէօրիւպ աղաճա չըգար վէ եուվատա պուղտայ ըէնկինտէ ի-քի իւչ կիւղել սինճապ եավրուսու պուլուպ, պունըարտան պիրիսինի պանա կէթիրտի։ Հայ-վանճըղաղ պիր գաչ սատթ զարֆընտա ա-ւըշըպ քէտի եավրու-սու կիպի օյնատմայա պաշլատը. ատա գաչ-մագ իսթէմէյիպ չատը-ըրմտա եանըմտա տու-ռուր իտի։ Ֆընտըդ տէվ-շիրերէք ճէպիմէ գօր ի-տիմ։ Ուֆաճըդ տօսթում թըրմալա-նարագ իւղերիմէ չըգմայը էօյրէնիպ, ճէպիմին իչինէ կիրերէք ֆընտըդլարը պըրը, վէ ճէպիմին եանընտա օթուրա-գագ աղիմ իչթիհա իլէ ֆընտըդլարը եէր իտի։ Պաղէն եավաշճա ճէպիմէ կի-ըերէք ույուր իտի. պէն տէ օնու պու հալտէ պըրագըր, վէ պաղէն ճէպիմտէ օլտուղու հալտէ կէզմէյէ չըգար իտիմ։ Օրտու պիր գաչ կիւնլիւք եօլ եիւրիյէ-ըէք իլերիյէ վարտը. ուֆաճըդ սինճապ եինէ պէնտէն այրըմայըպ պէրապերիմ-ճէ կէլտի։ Օրատա եիւքսէք պիր գարա աղաճըն ալթընտա չատըրըմը գուր-տում. հայվանճըդաղ աղաճա չըգար իտի. ֆագաթ պանա օլ տէրէճէ մի-թի իտի քի չաղըրտըդըմտա անիտէ աղաճատան էնէր իտի. կիճէ չատըրըն տիրէյինտէն բուպամը ատատըդըմտա սինճապ եօգարը չըգըպ բուպամըն ճէպի իչինտէ եաթար իտի։ Պիր կիւն տիկէր պիր սինճապ սինճապըմը ղիյա-ըէթ էտիպ իքիսի ատսթ օլտուլար։ Եէյէճէք պուլմագ իչիւն իչերի տըշա-ըը գօշարլար, վէ ադշամ օլտուգտա աղաճա չըգըպ եաթագլարընը եա-փարլար իտի. ատքէրլերտէն չօղու կէ-լիպ պունլարը սէյր էտէրլէր իտի։ Ի-քի սինճապլար ուֆագ տալլարը տիմ տիւղ օլան պէօյիւք պիր տալ ինթի-խապ էտիպ, տիշլերիյլէ պիր միգտար ուֆագ վէ եումշագ եավրագ քէս-տիքտէն սոնրա եավրագլարը իքի եա իւչ այագ դալընլըգտա օլարագ տէօ-շէք կիպի մէղքիւր տալլարըն իւղերի-նէ եայարլար իտի։ Պունու թէճաճ-տէ ատճըտըղը կիպի, պէն տէ հայվան-ճըղաղըմը ատճըտըմ, վէ հէր նէ գա-տար օլ վագըթտան պէրու եիրմի սէ-նէ կէչմիշ իսէ տէ, սէվկիւլիւ քիւ-չիւք տօսթըմըն չաղլըգլէ ոյնայըպ սըչրատըղընը սէյր էտէրէք կէչիրտի-յիմ օլ թատթը սատթլարը հալա տէր խաթր էթմէքտէյիմ։”

ՄՈՒԱՄՄԱ

Բահիպէ դատընլարա մախսուս պիր մանասթըրտա 8 ատէտ միւրէպպա օ-տալար օլուպ, պու օտալար պիրիպի-րի իթթիսալինտէ պուլունտուգլարը հալտէ էօյլէ պիր սուրէթտէ եափըլ-մըշ տըր քի թամ պիր միւրէպպա թէչքիլ էտէրլէր։ Մա-նասթըրտա 24 բահի-պէ պուլունուպ, հէր պիր օտատա իչէր բա-հիպէ իսքեան էթտի-րիլտի։ Մանասթըրըն պաշ բահիպէսի ատէ-թի իւղրէ օտալարըն հէր պիր սըրասընտա 6 չար բահիպէ իսքեան էթտիրիր իտի։ Մա-նասթըրա 4 բահիպէ տահա կէլիպ, պունլար օտալարա էօյլէ պիր սու-ըէթտէ թագսիմ օլուն-տուլար. քի հէր պիր սը-ըատա եինէ 9 բահիպէ պուլունմագտա իտի։ Մուախարէն բահիպէ-լերտէն 8 նէճիէրի մա-նասթըրը թէրք էթտի-լեր իսէ տէ, եինէ օտա-լարըն հէր պիր սըրա-սընտա 9 ար բահիպէ վար իտի։ Մէղքիւր 8 բահիպէլեր պէրապեր-լերինճէ 4 բահիպէ կէ-թիրտիքլէրի հալտէ թէքրար մանասթըրա կէլիպ, պունլար օտալա-րա էօյլէ պիր սուրէթտէ թագսիմ օլունտուլար. քի եինէ հէր պիր սըրա-տա 9 բահիպէ պու-լունմագտա տըր։

Ա.Ետաբերի օգույան չօճուգլարա թէքլիֆ օլունուր. քի պիր սըրատա դաչ օտա օլտուղու, վէ հէր տէֆա-սընտա օտալարըն հէր պիր սըրասըն-տա պուլունան բահիպէլերին միգտա-ըը 9 ա պալիզ օլտուղու հալտէ, ի-քինճի, իչիւնճիւ վէ տէօրտիւնճիւ տէֆա վուգու պուլան թագսիմ էս-նասընտա հէր պիր օտատա դաչար բահիպէ իսքեան էթտիրիլտիյինի պու-լունլար։

ՍԻՆՃԱՊ

Ամերիգա միսիոներլերի շրջէթի թարգմանութիւն

Միւէլլիֆի աղէթա Հ. Գ. ԱՐՍԷՆ

Ֆիլճանճլար եօգուշու, Ամերիգատա

ՍՏԱՄՊՈԼՏԱ

ՄԱԹՊԱ'ԱԻ Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՕՅԱՋԻԱՆ